

10-dages forespørgsel vedr. kunstgræsbaner i Aarhus Kommune

Socialdemokratiet ved Steffen Wich, Lone Hindø og Jesper Kjeldsen har den 27. februar 2023 fremsendt 10 dages forespørgsel vedr. kunstgræsbaner i Aarhus Kommune.

Spørgsmål:

Hvad er de gældende regler for at minimere udslip af granulat fra kunstgræsbaner i Aarhus Kommune?

Svar:

Teknik og Miljø screener for vurdering af virkning på miljøet (VVM) ved anlæggelse af kunstgræsbaner. Etableringen af kunstgræsbane kræver ligeledes byggetilladelse og bl.a. udledningstilladelse, hvor der evt. kan stilles krav om minimering af spredning af gummigranulat.

Kultur og Borgerservice har i de seneste tilsagnsbreve om tilskud til nye kunstgræsbaner stillet som betingelse ”at der i forbindelse med projektet etableres foranstaltninger, som er med til at mindske spredningen af mikroplast, jf. Miljøstyrelsens Vejledning om kunstgræsbaner (2018) (se Miljøstyrelsens Vejledning her: <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2018/05/978-87-93710-25-2.pdf>). Det kan være etablering af fast belægning omkring banen, fastmonteret bande på trådhegn i en højde af ca. 50 cm, støvlevask, adfærdsregulering i øvrigt.”

Med udgangspunkt i erfaringerne fra Silkeborg-projektet og den fælles europæiske standard for anlæggelse af kunstgræsbaner, herunder bl.a. også minimering af spredninger er der netop udarbejdet en ny dansk vejledning af et rådgivende firma. Ved tilsagn om tilskud til de nyeste kunstgræsprojekter henvises de til at følge denne vejledning: [230308-silkeborgbanen-pixi-vejledning-praesentation.pdf \(aarhus.dk\)](#). Vejledningen vil endvidere danne grundlag for det fremtidige arbejde med at minimere spredning af gummigranulat fra kunstgræsbaner i Aarhus.

Kultur og Borgerservice følger desuden sagen i EU, hvor Kommissionen har fremlagt et forslag om forbud mod bevidst spredning af mikroplast. Der er på det seneste møde i REACH-komiteén ikke truffet afgørelse om forslaget. Flere af EU-medlemslandene, herunder den danske regering, foreslår restriktioner i stedet for forbud. Processen fortsættes ved næste møde ultimo april 2023.

Rammen for det videre arbejde med at mindske spredningen af mikroplast vil være forskellig afhængig af, om der kommer en beslutning om forbud eller restriktioner fra EU. Kultur og Borgerservice har igangsat en undersøgelse af mulighederne for at iværksætte yderligere tiltag, der kan mindske spredningen af mikroplast uanset udfaldet af beslutningen i EU.

13. marts 2023
Side 1 af 6

KULTUR OG BORGERSERVICE

Sport & Fritid
Aarhus Kommune

Sport & Fritid
N.J. Fjords Gade 2
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00

E-mail:
sport-fritid@aarhus.dk
www.aarhus.dk

13. marts 2023
Side 2 af 6

Spørgsmål:

Hvordan overvåges og håndhæves disse regler?

Svar:

Sport & Fritid godkender foreningernes kunstgræsbaneprojekter forud for udlevering af fuldmagt til brug for byggeansøgning. Ligeledes føres der afsluttende tilsyn forud for udbetaling af det endelige tilskud. Sport & Fritid stiller krav om, at foreningerne har en teknisk rådgiver på projektet.

Teknik og Miljø håndhæver myndighedskrav, der stilles i forbindelse med byggesagsbehandlingen; herunder screening i henhold til VVM (Vurdering af Virkning på Miljøet), krav til rensning af drænvandet i forbindelse med udledningstilladelsen og sikring mod støj mv.

Spørgsmål:

Er der specifikke krav til, hvor ofte granulatet skal udskiftes på kunstgræsbanerne?

Svar:

Gummigranulatet skiftes ikke løbende. For at modvirke, at gummigranulatet bliver kompakt, er det vigtigt med løbende vedligeholdelse, som løsner granulatet. Noget af det, man gennem årene er blevet mere opmærksomme på i driften, er vigtigheden af at løsne granulatet frem for at tilføre ekstra mængder gummigranulat. Løsning af granulatet hjælper til at sikre banens affjedring. Herudover kan granulatet renses på stedet for affald som fx sten og blade ved hjælp af særligt maskinel.

Spørgsmål:

Hvad er kommunens politik for genanvendelse eller bortskaffelse af granulatet?

Svar:

Gummigranulatet bortskaffes ikke løbende, men først når hele kunstgræstæppet omlægges efter 10-14 år.

Affaldshåndtering af elementer fra kunstgræsbaner er nærmere beskrevet i Miljøstyrelsens rapport "Kunstgræsbaner – kortlægningsrapport" fra 2018 ([978-87-93710-25-2.pdf \(mst.dk\)](https://mst.dk/~/media/2018/08/978-87-93710-25-2.pdf)). Heraf fremgår det: "Baneejeren skal beslutte, hvad der skal ske med det brugte kunstgræs og kan som udgangspunkt vælge selv at genbruge kunstgræsset, afsætte det til genbrug, eller han kan vælge at håndtere kunstgræsset som affald. Hvis der ikke er tale om genbrug, er der tale om affald, som enten kan genanvendes eller nyttiggøres."

I den nuværende standardareallejeaftale til brug for kunstgræsbaner fremgår der følgende af aftalens §5 om genopretning/retablering:

13. marts 2023
Side 3 af 6

§ 5 Genopretning/retablering

Stk. 1 Genopretning/retablering af kunstgræsbane-anlægget finansieres af Bruger og sker efter behov, således at Bruger stedse efterlever kravet om, at kunstgræsbane-anlægget er i en god og forsvarlig vedligeholdelsesmæssig stand, jf. § 4 henholdsvis lever op til de til enhver tid værende lovkrav m.v.

Stk. 2 Bruger skal løbende hensætte midler til genopretning/retablering af kunstgræsbane-anlægget.

Stk. 3 Bruger skal ved udskiftning af kunstgræstæppet over for Sport & Fritid skriftligt redegøre for håndtering af det udtjente kunstgræsbanetæppe.

Spørgsmål:

Hvordan bliver man som klub/ejer hjulpet og informeret om reglerne/anbefalingerne for håndtering af granulat fra kunstgræsbaner i Aarhus Kommune?

Svar:

De nærmere tiltag er beskrevet nedenfor.

Sport & Fritid holder opstartsmøder med de foreninger, som får tilskud til etablering af nye kunstgræsbaner. Her deltager også repræsentanter fra de afdelinger i Teknik og Miljø, som foreningerne skal i dialog med forud for anlægsarbejdet. På møderne vendes krav og anbefalinger til foreningerne i forbindelse med projekterne, så foreningerne er bedst muligt klædt på og har kontakt til de relevante medarbejdere i hele Aarhus Kommune. Krav og betingelser fremgår desuden af bl.a. tilskudsbrev og areallejekontrakt.

Sport & Fritid har desuden været i tæt dialog med foreningerne med henblik på at mindske spredningen af gummigranulat fra de eksisterende kunstgræsbaner.

I januar 2022 var Aarhus Fodboldforum vært for et fyraftensarrangement om granulatspredning. Der var inviteret oplægsholdere udefra, ligesom Sport & Fritid fortalte om puljen til miljøvenlige foranstaltninger, og der var mulighed for erfaringsudveksling.

I juni 2022 afholdt Sport & Fritid et dialogmøde med kunstgræsbaneejerne for at vende udfordringer samt muligheder for at mindske spredning af gummigranulat. Mødet er siden fulgt op med dialogvandringer med alle kunstgræsbaneejere med baner med infill af gummigranulat. Dette for på den enkelte bane at udveksle viden og gode idéer til løsninger samt konkrete mulige tiltag til at mindske spredning på de enkelte baner.

13. marts 2023
Side 4 af 6

I forbindelse med EU Kommissionens indstilling om bevidst spredning af mikroplast har Sport & Fritid orienteret foreningerne om status for behandlingen og vil løbende holde dem underrettet. Når der foreligger en beslutning i EU omkring de fremtidige rammer for brug af gummigranulat, vil Sport & Fritid sørge for at informere alle nuværende og kommende kunstgræsbaneejere omkring beslutningen og konsekvenserne heraf.

Spørgsmål:

Hvilke andre foranstaltninger træffer kommunen for at understøtte sikre bæredygtig brug af kunstgræsbaner?

Svar:

Kultur og Borgerservice arbejder for, at der udledes mindst muligt mikroplast fra kunstgræsbanerne i Aarhus Kommune uanset udfaldet af forslaget i EU. Arbejdet har tre overordnede spor: 1) Dialog om og understøttelse af, at der afprøves andre former for infill end gummigranulat til kunstgræsbaner. 2) Dialog om og understøttelse af at mindske spredningen af mikroplast fra kunstgræsbaner med gummigrannulat. 3) Indsamle og tilvejebringe viden om kunstgræsbaner.

Ad 1) Kultur og Borgerservice afsatte i 2020 4 mio. kr. til "Videnspuljen til alternative kunstgræstyper". Med puljen ønskede Kultur og Borgerservice at støtte foreningerne i at investere i alternative infill-løsninger for kunstgræsbaner og derved bidrage til vidensgrundlag for kunstgræsbaner i Aarhus. Stavtrup IF Fodbold har fået tilskud til en bane med BioFill. Lystrup IF Fodbold har fået tilskud til en bane med infill af sand suppleret med olivenskaller og kork. Marselisborg Hockey m.fl., som arbejder på at anlægge en kunstgræsbane på Christiansbjerg Idrætsanlæg, har fået tilsagn om tilskud til en bane med infill af sand.

Ad 2) I slutningen af 2021 udvidede Kultur og Borgerservice "Videnspuljen til alternative kunstgræstyper" til også at give tilskud til miljøvenlige foranstaltninger på kunstgræsbaner med infill af gummigranulat med det fokus at minimere spredning af gummigranulat. Puljen blev oprettet for at skabe idéudvikling og erfaring for nye løsninger til at forhindre spredningen af gummigranulat. Puljen kan søges af både eksisterende og kommende kunstgræsbaneejere med baner med infill af gummigranulat. Der kan søges et tilskud pr. kunstgræsbaneanlæg på op til 75% af udgiften, dog max. 300.000 kr. Status på puljen er, at 7 kunstgræsbaneejere har fået tilsagn om tilskud fra puljen. Der er til dato givet tilsagn for godt kr. 1 mio. Tilsagnene er fra 15.000kr til 210.000kr. Sport & Fritid er i dialog med yderligere 5 kunstgræsbaneejere om tilskud.

Ad 3) Aarhus Kommune indgår i et MUDP-forskningsprojekt ledet af Sweco (MUDP: Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram under

Miljøministeriet og som understøtter udviklingen af grøn teknologi) Projektet har til formål at kortlægge mikroplastbelastningen og udvikle nye teknologier til at fjerne mikroplast mv. i de regnvandsbetingede udledninger fra vejvand og kunstgræsbaner. Gennem projektet skal deltagerne udvikle nye teknologier og dokumentere deres potentialer. Projektet forventes afsluttet i 2023.

13. marts 2023
Side 5 af 6

Sport og Fritid deltager løbende i fagmøder i regi af 6-byerne, Groundsman Association Denmark, KL og IFFD (Idræts- og Fritidsfaciliteter i Danmark) for at vidensdele og drøfte udviklingen på området.

I januar 2023 har Sport & Fritid bestilt et notat fra et rådgivende ingeniørfirma med henblik på en gennemgang af kunstgræstyper, herunder deres miljøpåvirkning, spilletekniske egenskaber, økonomi mv.

Spørgsmål:

Er der en vurdering af om kunstgræsbaner på længere sigt kan få betydning for drikkevandet?

Svar:

Sport og Fritid har ikke kendskab til nyere internationale eller nationale undersøgelser om kunstgræsbaners betydning for drikkevandet. Sport og Fritid har kendskab til to lokale kunstgræsbaner, hvor der er resultater fra målinger af drænvandet:

1. HEI's kunstgræsbane på Skærings Skoles idrætsanlæg
I forbindelse med udledningstilladelsen til et mindre vandløb med udløb i Aarhusbugten blev der stillet krav om, at der det første år skulle måles på drænvandet. Såfremt grænseværdierne ikke kunne overholdes, skulle der efterfølgende etableres et rensbassin. Målingerne viste, at der ikke var behov for rensning af drænvandet Herefter er der ikke foretaget yderligere målinger,
2. Silkeborgbanen
Silkeborg Kommune har sammen med flere samarbejdspartnere, herunder Teknologisk Institut, igangsat en række undersøgelser af to nye kunstgræsbaner med infill af ELT-gummi. Det nye anlæg på Søholt i Silkeborg er indrettet efter de miljøanbefalinger, der er beskrevet i den nye fælleseuropæiske vejledning for anlæggelse af kunstgræsbaner. Formålet med test- og udviklingsprojektet er at efterprøve, om de beskrevne anbefalinger er tilstrækkelige i forhold til at holde svindet af mikroplast under en grænse på 7 g/m² svarende til maksimalt 50 kg årligt per 11-mands bane.

I februar 2023 er der offentliggjort nye undersøgelsesresultater fra Silkeborgbanen. De foreløbige resultater af analyser af drænvand fra Silkeborg viser, at der er:

- Ingen mikrogummi i drænvandet – herunder materialer fra gummigranulat
- Ingen forurening der overskrider grænseværdierne for udledning til ferskvandsmiljøer
- Ingen PFAS-værdier der overskrider de danske krav til vandmiljøer og drikkevand
- Ingen PFAS analyser der indikerer at gummigranulat er en betydnende kilde til PFAS-forurening i forhold til bane uden infill af gummi

13. marts 2023
Side 6 af 6

Med venlig hilsen

Rabih Azad-Ahmad
Rådmand

/

Charlotte Storm Gregersen
Direktør